

14.6.2022

Elinvoima- ja ympäristölautakunnalle
Porin Kaupunki, kirjaamo
kirjaamo@pori.fi

Viite: Ote viranhaltijapäätöksestä 6.6.2022 § 40, PRIDno-2021-5615, Poikkeamispäätös, Tikkula; Matkaviestinnän tukiaseman rakentaminen, DNA Tower Finland Oy

OIKAISUVAATIMUS POIKKEAMISLUPAPÄÄTÖSTÄ KOSKIEN

1. Aluksi

Porin kaupunki on toimittanut 14.6.2022 tiedoksi viranhaltijapäätöksen **6.6.2022 § 40**, jolla se on myöntänyt poikkeamisluvan DNA Tower Finland Oy:lle ("DNA") matkaviestinnän tukiaseman rakentamiseksi kiinteistölle **609-434-5-229**.

[REDACTED] ("Valittaja") ovat hankkeen naapurikiinteistöjen maanomistajia. Lisäksi hanke vaikuttaa suoraan niiden oikeuksiin, velvollisuuksiin ja etuihin alueen maanomistajina. Näin ollen [REDACTED] on oikeus saattaa asia elinvoima- ja ympäristölautakunnan käsiteltäväksi oikaisuvaatimuksella hallintolain¹ ja maankäyttö- ja rakennuslain² mukaisesti.

Valituksen kohteena oleva viranhaltijapäätös 6.6.2022 § 40 on annettu tiedoksi 14.6.2022 ja oikaisuvaatimusaika on 14 päivää päätöksenantopäivästä lukien. Näin ollen oikaisuvaatimuksen määräaika on **28.6.2022**.

Jäljempänä esitetyillä perusteilla [REDACTED] vaativat, että tukiasemaa koskeva poikkeamislupapäätös 6.6.2022 § 40, PRIDno-2021-5615 on lainvastaisena kumottava.

2. Perustelut

2.1 Poikkeamislupahakemuksen selvitykset ovat puutteelliset

DNA on jättänyt sen poikkeamislupahakemusta koskien maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA, 895/1999) 64 §:ssä tarkoitetun selvityksen Porin kaupungille 12.10.2021.

DNA:n selvityksen mukaan matkatukiasemamasto tulisi palvelemaan aluetta 3G-, 4G- ja 5G-televerkolla, jota olisi yleisesti tarkoitus laajentaa pääasiassa jo olemassa olevien tukiasemapaikojen kautta. Puheena olevassa tapauksessa jo olemassa olevien mastojen käyttö ei olisi kuitenkaan mahdollista ja perustettavalla uudella tukiasemalla olisi tarkoitus palvella aluetta muutama sadan metrin säteellä maston sijainnista. DNA on selvityksessään väittänyt, että puheena oleva masto poistaisi kuuluvuuden katveita. Edelleen muistutukseen DNA:n antamassa

¹ Hallintolaki (434/2003) luku 7a

² Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 25 luku 187 ja 193 §:t

vastineessa³ se on todisteita esittämättä väittänyt, että maston sijainti olisi suunniteltu tarkoin toimivan verkkopeiton saamiseksi alueelle.

Valittaja toteaa, että MRA 64 § edellyttää hakijalta selvitystä:

1. hankkeen vaikutuksista maisemaan ja naapureihin,
2. selvitystä hakijan lähimmistä muista mastoista ja
3. selvitystä siitä, onko tarkoitusta palvelevien mastojen vapaita antennipaikkoja käytettävissä.

Käsillä olevassa tapauksessa DNA on "selvityksessään" sanallisesti, suurpiirteisesti ja vain yleisellä tasolla esittänyt väittämiä mm. siitä, että uusi mastopaikka olisi välttämätön kuuluvuudelle eikä verkkoja pystyttäisi laajentamaan jo olemassa olevia tukiasemia käyttämällä.

Tosiasiaa DNA ei ole esittänyt lainkaan näyttöä jo olemassa olevista mastoista ja niiden kapasiteetin puutteesta eikä kuuluvuuskatveista. DNA:n julkisesti jakamasta kuuluvuustiedosta ilmenee, että puheena oleva alue sijaitsee aivan keskellä sen parasta kuuluvuusaluetta niin 3G, 4G ja 5G-verkoissa eikä uusi masto tuota muutaman sadan metrin säteellä tosiasiaa mitään muutosta jo olemassa olevaan kuuluvuustilanteeseen (Liite 2). Näin ollen DNA väite kuuluvuuskatveiden korjaamisesta on ilmeisen totuudenvastainen. Kaikessa tapauksessa oikeuskäytännön mukaan nimenomainen selvitys alueen muista mastoista ja niiden kapasiteetista on edellytetty tukiasemien osalta jo poikkeamispäätöstä haettaessa⁴.

DNA on selvityksessään 12.10.2021 myös väittänyt, että tukiasemamastosta ei olisi haittaa ympärillä oleville asutuksille. Samalla se on kuitenkin myöntänyt, että "antennipylvään yläosa tulee näkymään kauemmaksi ympäristöön jonkin verran". Tosiasiaa DNA ei ole toimittanut maston soveltumisesta ympäristöönsä leikkaus- tai havainnepiirustusta taikka mitään muutakaan tosiasiallista selvitystä MRA 64 §:n edellyttämällä tavalla⁵.

DNA on selvityksessään yhteenvetona väittänyt, "että matkaviestintukiasemat antennineen eivät ole määräysten mukaisesti toteutettuina vaaraksi ihmisille.". Valittaja toteaa, että rakentamista alueella on säännelty määräyksillä, jotka ilmenevät mm. asemakaavasta ja kunnan

³ DNA Tower Finland Oy, vastine naapurin huomautuksiin 3.5.2022 s. 1

⁴ Helsingin HaO 25.03.2013 13/0181/5: "Hallinto-oikeus kumosi kaupunkisuunnittelupäällikön valituksenalaiset päätökset ja hylkäsi lupahakemukset. Hallinto-oikeus totesi, että maankäyttö- ja rakennusasetuksen 64 §:n mukainen selvitys oli tullut liittää jo poikkeamislupaa koskevaan hakemukseen. - -

Hallinto-oikeus totesi, että hakijan esittämä selvitys ei täyttänyt maankäyttö- ja rakennusasetuksen 64 §:n 1 momentin 2 kohdassa vaadittua selvitystä hakijan lähimmistä suunnitelluista muista mastoista eikä niiden merkitystä myöskään toisiinsa nähden ollut arvioitu poikkeamista koskevan lupahakemuksen yhteydessä.

Asiakirjoissa ja mainituissa selvityksessä ei ollut myöskään riittävästi selvitetty ja arvioitu asetuksen 64 §:n 1 momentin 3 kohdassa vaaditulla tavalla sitä, oliko maston tarkoitusta palvelevia yleiseen televerkkoon jo kuuluvan maston muita vapaita antennipaikkoja käytettävissä. Selvityksen puutteellisuuksien vuoksi ei ollut arvioitavissa, oliko poikkeamisen myöntämiseen asemakaavasta ja matkapuhelintukiaseman sijoittamiseen kaupungin puistoalueelle ollut oikeudelliset edellytykset ja erityinen syy."

⁵ KHO 2019:125 tuulivoimalahankkeen selvitys on ollut puutteellinen, koska sitä koskien oli ilmoitettu vain hankkeen korkeus ja tehotieto.

rakennusjärjestyksestä. Käsillä olevassa tapauksessa on kyse nimenomaan määräysten vastaisesta rakentamisesta, koska hanke ei noudata asemakaavaa eikä rakennusjärjestystä ainakaan rakennelman sijoittamisen osalta. DNA ei ole esittänyt asiassa mitään näyttöä myöskään siitä, että tukiaseman varsinaisessa käytössä noudatettaisiin ohjeistettuja enimmäissäteilyarvoja.

Säteilyturvakeskuksen mukaan **vain tukiasemien perustamista** valvotaan, mutta tukiasemien tosiasiallinen käyttö (lähetystehot ja taajuudet) on operaattoreiden vastuulla⁶. Käsillä olevassa tapauksessa DNA ei ole edes yleisellä tasolla esittänyt mitään tietoa tulevista lähetystehoista taikka taajuusalueista eikä siitä, miten se valvoisi tukiasemien käyttöä tapauksessa, jossa se on kertomansa mukaisesti vuokrannut tukiaseman eteenpäin.

Säteilyturvakeskuksen mukaan 5G-verkkoa on tarkoitus ensivaiheessa käyttää vain 3,5 GHz taajuusalueella, mutta seuraavassa vaiheessa käyttöä laajennettaisiin 26 GHz taajuuksille. Euroopan parlamentin julkaisun⁷ perusteella mainittu taajuusalue on **todistettavasti** haitallinen ihmisten lisääntymisterveydelle eikä sen vaikutuksesta syöpäsairauksille ole riittävästi tutkimusaineistoa. Kun lisäksi huomioidaan, että tukiasemamasto sijaitsee suoraan Porin lentokentän kiitotien loppuosalla tilanteessa, jossa 5G-verkko on todistettavasti aiheuttanut haittaa lentoliikenteelle⁸, voidaan tukiasemamastoa pitää monipuolisesti turvallisuudelle haitallisena.

DNA on 3.5.2022 päivätyssä vastineessaan viitannut oikeuskäytäntöön⁹, jossa olisi vahvistettu tukiasemien vähäinen haitta terveydelle. Valittaja toteaa, että viitattu tapaus on huomattavan vanha ja se on koskenut aivan eri tekniikkaa kuin nyt puheena oleva tukiasema. Lisäksi DNA:n lainauksesta ei ilmene, että viitatussa tapauksessa korkein oikeus olisi vahvistanut hallinto-oikeuden asiassa esittämää tai, että tapauksessa olisi ollut kyse asemakaavamääräysten vastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että tukiasema olisi sijoitettu vastaavalle etäisyydelle asutuksesta kuin käsillä olevassa tapauksessa.

Toisin kuin valituksen alaisessa päätöksessä on katsottu, DNA ei ole esittänyt hankkeesta selvitystä MRA 64 §:n edellyttämällä tavalla eikä oikeuskäytännössä edellytetyssä laajuudessa. Poikkeamispäätöstä ei voida myöntää yksistään tällä perusteella. On myös selvää, ettei DNA:lla ole alueella väitettyä kuuluvuuskatvetta, vaan kyse on yksinomaan siitä, että DNA pyrkii rakentamaan maston yksinomaisena tarkoituksenaan hankkia liikevoittoa vuokraamalla mastoa eteenpäin kolmansille osapuolille. Näin ollen poikkeamispäätös on kumottava.

2.2 Asemakaavasta poikkeamiselle ei ole päteviä perusteita eikä erityistä syytä

DNA on 3.5.2022 päivätyn vastineensa perusteluissa viitannut useaan oikeustapaukseen tukiasemien rakentamista koskien. Yksistään oikeustapausten lukumäärän perusteella voidaan varmuudella todeta, että tukiasemamaston rakentaminen ei vastaa voimassa olevan asemakaavan tavoitetta *"lisätä alueen houkuttelevuutta asuinrakentamiselle osana uusiutuvaa monimuotoista*

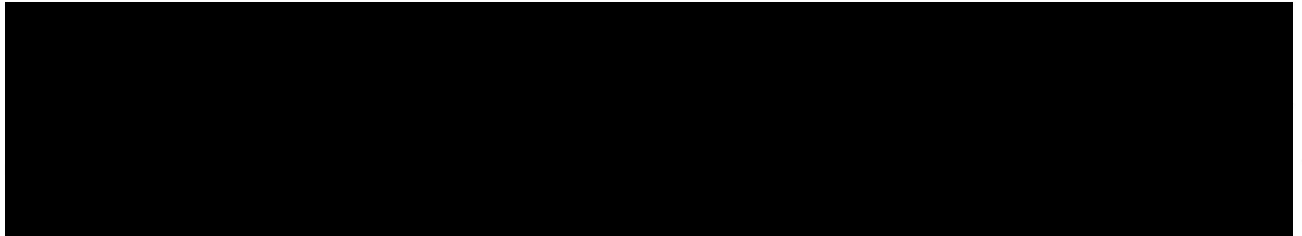
⁶ <https://www.stuk.fi/aiheet/matkapuhelimet-ja-tukiasemat/matkapuhelinverkko/5g-verkon-sateilyturvallisuus>

⁷ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690012/EPRS_STU\(2021\)690012_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690012/EPRS_STU(2021)690012_EN.pdf), sivut 150 - 151

⁸ <https://www.faa.gov/newsroom/faa-statements-5g>

⁹ Korkein hallinto-oikeus 9.10.2014, taltio 3031

Helsingissä 14.6.2022

4. Liitteet

1. Ote viranhaltijapäätöksestä 6.6.2022 § 40, PRIDno-2021-5615
2. Kolme otetta DNA Finland Oy:n kuuluvuusaluetoista